

БАТАНОВА Л. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри морського та митного права,
кандидат юридичних наук, доцент

ЩОДО ПОНЯТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ

Провадження у справах про адміністративні правопорушення — це правовий інститут, у рамках якого регулюються процесуальні адміністративно-деліктні відносини і забезпечується вирішення адміністративних справ, а також попередження адміністративних правопорушень [1, с. 337].

Правоохоронному напряму діяльності фіскальних органів притаманна певна процесуальна форма, зміст якої врегульований законодавчими нормами, що містяться в основному у Митному кодексі України, Кодексі України про адміністративні правопорушення й Кодексі адміністративного судочинства України. Поряд з зазначеними основними законодавчими актами конкретні процедури здійснення цієї діяльності регламентуються також низкою інших законодавчих актів та підзаконних нормативних актів. Характерною особливістю діяльності фіскальних органів щодо застосування заходів адміністративного впливу до осіб, які вчинили адміністративні правопорушення, є законодавча регламентація порядку здійснення конкретних процедур, з яких і складається ця діяльність. Іншими словами, формою реалізації адміністративно-юрисдикційних повноважень органів доходів і зборів є здійснюване ними провадження у справах про порушення митних правил. Проте, законодавче визначення змісту зазначеного різновиду адміністративного провадження, що міститься у ч. 2 ст. 486 МК України, потребує уточнення і доповнення.

Нині діючий МК України не дає визначення поняття «провадження у справах про порушення митних правил», а визначає у ч. 2 ст. 486 його зміст, що «включає в себе виконання процесуальних дій, зазначених у ст. 508 МК України, розгляд справи, винесення постанови та її перегляд у зв'язку з оскарженням (внесенням подання прокурора)». При цьому, ст. 508 визначено певний перелік процесуальних дій у справі про порушення митних правил.

З огляду на вищезазначене, законодавець, визначаючи нормативний зміст провадження у справах про порушення митних правил, обмежився лише перерахуванням стадій зазначеного провадження, проте не визначив їх повний перелік. Крім того, у назвах та змісті статей МК України, що регламентують цей вид адміністративного провадження, достатньо широко використовується термін «провадження у справах про порушення митних правил», зокрема у статтях глави 69 «Порядок

провадження у справах про порушення митних правил», глави 71 «Процесуальні дії у справі про порушення митних правил та порядок їх проведення» тощо, хоча фактично законодавче визначення цього терміну відсутнє.

В теорії митного права так само існують поодинокі визначення поняття провадження у справах про порушення митних правил, зокрема на думку Прусс В. М., Ярової Л. В. зазначений вид провадження представляє собою складну систему необхідних процесуальних заходів, що запроваджують посадові особи митних органів з метою своєчасного виявлення, припинення правопорушення, надання об'єктивної правової оцінки дій кожного учасника справи про порушення митних правил та притягнення винних до адміністративної відповідальності [2, с. 77].

На думку М. І. Миколенко, провадження у справах про адміністративні правопорушення — це один із видів адміністративних юрисдикційних проваджень, що представляє собою ряд послідовних дій компетентних органів та осіб, передбачених діючим законодавством щодо виявлення адміністративних проступків та притягненню винних до адміністративної відповідальності під час адміністративного розслідування, розгляду й прийняття постанови (рішення) про накладення адміністративного стягнення» [3, с. 130]. Предметом дослідження, на думку ученого, є значення та місце провадження у справах про адміністративні правопорушення в системі адміністративних проваджень, то воно є різновидом адміністративних юрисдикційних проваджень та має поряд із загальними, власні специфічні ознаки.

Враховуючи останню позицію щодо нормативного змісту провадження у справах про адміністративні правопорушення, то можна дійти до висновку, що законодавче поняття провадження у справах про порушення митних правил, крім визначених законодавцем стадій провадження, повинно включати ще одну — виконання постанови по справі про порушення митних правил. Підтвердженням, цієї позиції є те, що МК України визначає порядок оскарження постанов у справах про порушення митних правил у главі 72 МК України, що увійшла до змісту ч. 2 ст. 486 кодексу, проте наступна глава 73 «Виконання постанов органів доходів і зборів про накладення адміністративних стягнень за порушення митних правил» до законодавчого означення не увійшла, хоча входить складовою до розділу ХІХ «Провадження у справах про порушення митних правил», який включає глави 69–73. Таким чином, вважаємо за доцільне, доповнити ч. 2 ст. 486 ще однією стадією провадження — виконання постанов у справі про порушення митних правил, тим самим визначивши юридичне закінчення порушеної справи та її логічне завершення (покарання винного, звільнення особи від адміністративної відповідальності за реабілітуючими обставинами тощо), чим самим й закінчується провадження у справах про порушення митних правил. Тому ми підтримуємо позицію І. Л. Бородіна, що виконання постанов

про накладення адміністративних стягнень є заключною стадією провадження у справах про адміністративні проступки. В межах цієї стадії провадження реалізуються застосовані органом адміністративної юрисдикції адміністративні стягнення, що в кінцевому підсумку є показником ефективності всього процесу провадження у справі [4, с. 160].

Список використаних джерел

1. Колпаков В. К. Адміністративне право України : підручник / В. К. Колпаков. – К. : Юрінком Інтер, 1999. – 736 с.
2. Прусс В. М., Ярова Л. В. Юридична відповідальність за порушення митних правил : навч. посібник / В. М. Прусс, Л. В. Ярова. – О. : Фенікс, 2008. – 100 с.
3. Миколенко А. И. Административный процесс и административная ответственность в Украине : учебное пособие / А. И. Миколенко. – Х. : Одиссей, 2006. – 352 с.
4. Бородін І. Л. Адміністративно-юрисдикційний процес : монографія / І. Л. Бородін. – К. : Алерта, 2007. – 184 с.

ПАНФІЛОВА О. Є.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри морського та митного права,
кандидат юридичних наук

БЕРМУДСЬКА УГОДА 1946 РОКУ ЯК КРОК З РЕГУЛЮВАННЯ ПИТАНЬ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ У ЄВРОПІ

Двосторонні угоди з повітряного транспорту є міжнародними торговельними угодами, в яких державні органи двох суверенних країн намагаються регулювати здійснення авіа послуг між їхніми підконтрольними територіями, а в деяких випадках і за їх межами (двосторонні угоди, які встановлюють 5ту свободу повітря).

Саме явище двосторонніх угод в міжнародній цивільній авіації на території Європи почало свою історію в 1913 році, коли Франція і Німеччина підписали угоду стосовно повітряної навігації [3]. Однак, більшість довоєнних двосторонніх угод по авіа транспорту набули масового поширення після підписання Паризької конвенції 1919 року [4] і узгоджувалися з розвитком регулярних міжнародних повітряних перевезень. Так, перший регулярний авіа рейс в світі був відкритий 22 березня 1919 року, між Парижем і Брюсселем. Спочатку більшість підписаних угод належали країнами, які не були учасницями Паризької, Мадридської або Гаванської конвенцій. Вони виключно і беззастережно